

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 4. april 2018
(OR. en)

7644/18

**Interinstitutionel sag:
2017/0220 (COD)**

**INST 135
POLGEN 34
CODEC 468**

FØLGESKRIVELSE

fra:	Jordi AYET PUIGARNAU, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
modtaget:	28. marts 2018
til:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union
Komm. dok. nr.:	COM(2018) 157 final
Vedr.:	RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET Rapport om anvendelsen af forordning (EU) nr. 211/2011 om borgerinitiativer

Hermed følger til delegationerne dokument - COM(2018) 157 final.

Bilag: COM(2018) 157 final

Bruxelles, den 28.3.2018
COM(2018) 157 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Rapport om anvendelsen af forordning (EU) nr. 211/2011 om borgerinitiativer

Det europæiske borgerinitiativ er et instrument, som giver én million borgere mulighed for at anmode Kommissionen om at fremsætte et forslag til EU-retsakt med henblik på gennemførelse af traktaterne. Det er et redskab til at sætte dagsordenen og skabe deltagelse i det demokratiske liv i EU. Reglerne om borgerinitiativet bygger på bestemmelserne i Lissabontraktaten¹ og gennemføres ved forordningen om borgerinitiativer, som har fundet anvendelse siden den 1. april 2012². Siden da har initiativtagere indsamlet ca. 9 mio. støttetilkendegivelser fra borgere over hele Den Europæiske Union.

I henhold til artikel 22 i forordningen om borgerinitiativer skal Kommissionen hvert tredje år aflægge rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om forordningens anvendelse.

2015-2018: VEJEN MOD ET REVIDERET BORGERINITIATIV

I Kommissionens første rapport, som blev vedtaget den 31. marts 2015, anføres en række udfordringer i forbindelse med gennemførelsen af forordningen i den aktuelle form. De rækker fra tekniske eller logistiske aspekter til spørgsmål af mere politisk karakter³.

Rapporten førte til et eftersyn af borgerinitiativet som instrument med henblik på at indsamle synspunkter vedrørende forbedringen af dets gennemførelse. Processen omfattede drøftelser med og bidrag fra centrale interessenter og samtalepartnere, herunder EU's institutioner og rådgivende organer, medlemsstaterne, civilsamfundsorganisationer og initiativtagere til borgerinitiativer. Borgerinitiativsdagene, der hvert år siden 2012 er blevet afholdt af Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og partnere i civilsamfundet, har udgjort et forum for drøftelser og bidrag. Andre EU-institutioner og -organer og forskellige interessenter har også foretaget deres egne vurderinger og evalueringer af instrumentet. Bemærkes bør især Europa-Parlamentets beslutning af 28. oktober 2015⁴, hvori der opfordres til en revision af forordningen.

På denne baggrund har Kommissionen den 13. september 2017 vedtaget et forslag til en ny forordning om det europæiske borgerinitiativ⁵ (i denne rapport herefter "forslaget"). Formålet med forslaget er at realisere borgerinitiativets fulde potentiale ved at gøre det

¹ Artikel 11, stk. 4, i traktaten om Den Europæiske Union og artikel 24 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

² Forordning (EU) nr. 211/2011 vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet i februar 2011. Denne forordning suppleres af Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 1179/2011 af 17. november 2011 om fastsættelse af tekniske specifikationer for onlineindsamlingssystemer.

³ [Rapport om anvendelsen af forordning \(EU\) nr. 211/2011 om borgerinitiativer af 31. marts 2015.](#)

⁴ [Europa-Parlamentets beslutning af 28. oktober 2015 om det europæiske borgerinitiativ.](#)

⁵ COM(2017) 482 af 13.9.2017.

mere tilgængeligt, mindre byrdefuldt og lettere at bruge for initiativtagere og støtter. Forslaget tager hensyn til de talrige bidrag, som er blevet indsamlet i løbet af de foregående år, og de bemærkninger, der er modtaget i forbindelse med en offentlig høring om revisionen, der blev afholdt i 2017. Bidragene og bemærkningerne opsummeres i et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager forslaget. Arbejdsdokumentet indeholder også en redegørelse for de funktionelle problemer med hensyn til det europæiske borgerinitiativ samt en analyse af mulighederne for forbedringer⁶, som bygger på de undersøgelser, Kommissionen iværksatte i forbindelse med revisionen af borgerinitiativet⁷.

Forslaget vedrører de vigtigste konstaterede mangler i forbindelse med gennemgangen:

- borgernes vanskeligheder ved at foreslå juridisk antagelige initiativer – hvilket fremgår af den relativt høje andel af afslag på registrering inden fasen for indsamling af underskrifter (det var ikke muligt for Kommissionen at registrere 30 % af anmodningerne om registrering, fordi de foreslåede initiativer faldt åbenbart uden for Kommissionens beføjelser)
- en for initiativtagerne kompleks og byrdefuld proces i forbindelse med indsamlingen af støttetilkendegivelser – hvilket illustreres af den lave andel af vellykkede initiativer (dvs. initiativer, som formår at opnå det krævede antal underskrifter inden for den etårige indsamlingsperiode) – bl.a. i form af mangel på fleksibilitet i tidsplanen for borgerinitiativer, forskellige datakrav til underskriverne fra medlemsstat til medlemsstat og en kompleks proces for onlineindsamling af støttetilkendegivelser og
- den forholdsvis begrænsede debat og virkning som borgerinitiativer samlet set har medført indtil nu.

Kommissionen har allerede inden for de nuværende retlige rammer truffet forskellige ikkelovgivningsmæssige foranstaltninger med henblik på praktiske forbedringer af gennemførelsen af borgerinitiativet som instrument. Den har bl.a. stillet gratis hostingservere til rådighed for initiativtagernes onlineindsamlingssystemer, styrket rådgivningen og støtten til (potentielle) initiativtagere og kommunikationsaktiviteter og forbedret brugervenligheden af den onlineindsamlingssoftware, som initiativtagerne kan vælge at benytte. Hvor det har været hensigtsmæssigt, har den desuden besluttet at registrere initiativer delvist.

⁶ Arbejdsdokumentet findes på den [særlige side for revisionen](#) på det europæiske borgerinitiativs websted.

⁷ Ud over en undersøgelse om forordningen om borgerinitiativer og brugen af IKT fra juni 2015 bestilte Kommissionen tre andre undersøgelser om henholdsvis datakravene til underskrivere, om brugen af elektronisk identifikation (eID) og om onlineindsamlingssystemer og tekniske specifikationer i henhold til forordning (EU) nr. 211/2011 om borgerinitiativer og gennemførelsesforordning (EU) nr. 1179/2011. Undersøgelserne findes på den [særlige side for revisionen på det europæiske borgerinitiativs websted](#).

Det bemærkes især, at det bratte fald i andelen af registreringsanmodninger, som Kommissionen har givet afslag på (kun 2 afslag ud af 17 foreslåede initiativer siden april 2015 sammenlignet med 20 ud af 51 i perioden april 2012 til marts 2015), også kan tilskrives Kommissionens indførelse af en praksis med at tillade delvis registrering i tilfælde, hvor der er grundlag for en sådan fremgangsmåde.

Disse ændringer har medført betydelige forbedringer, men er udelukkende af ikke-lovgivningsmæssig karakter. For at sikre at borgerinitiativet som instrument er helt effektivt og fuldt tilgængeligt, er vedtagelsen af en ny forordning blevet udpeget som en prioritet i den fælles erklæring om EU's lovgivningsmæssige prioriteter for 2018-2019, som blev vedtaget af formændene for de tre institutioner den 14. december 2017.

Denne rapport er den anden af sin art og følger nøje den omfattende vurdering, der blev foretaget forud for den foreslåede revision af den gældende forordning om borgerinitiativer. Den bygger derfor på dette seneste arbejde og indeholder en yderligere redegørelse for og faktiske oplysninger om gennemførelsen og funktionen af det europæiske borgerinitiativ.

Det følgende afsnit indeholder en status over borgerinitiativsproceduren, bl.a. med en kort analyse af de vigtigste problemer, interesserne står over for i den forbindelse. Hvor det er hensigtsmæssigt, henvises der til de forbedringer, som allerede er gennemført, eller som Kommissionen foreslår i det nye forordningsforslag.

OVERSIGT OVER INITIATIVER

Et borgerinitiativ forløber efter regler og procedurer, der er fastsat i forordningen. Et initiativ skal iværksættes af en borgerkomité, og det registreres efterfølgende af Kommissionen, under forudsætning af at det overholder betingelserne med hensyn til antagelighed. Dette gælder navnlig spørgsmålet om, hvorvidt initiativet falder åbenbart uden for Kommissionens beføjelser. Når dette er afklaret, kan indsamlingen af støttetilkendegivelser påbegyndes. Hvis medlemsstaternes kompetente myndigheder ved kontrollen af støttetilkendegivelserne bekræfter, at minimumsantallet af underskrivere er nået, indgiver initiativtagerne deres initiativ til Kommissionen, som har en frist på tre måneder til at svare. Denne fase omfatter også et møde med Kommissionen og en offentlig høring i Europa-Parlamentet.

Siden den seneste rapport om anvendelsen af borgerinitiativet i marts 2015 har Kommissionen modtaget 17 anmodninger om registreringer af forslag til borgerinitiativer, hvoraf 15 blev accepteret og 2 fik afslag. Desuden blev to initiativer, der oprindeligt havde fået afslag på registrering i den foregående treårsperiode, registreret af Kommissionen som følge af afgørelser fra Retten (se nedenfor).

Nedenstående tabel giver et overblik over det samlede antal registrerede borgerinitiativer og afslåede anmodninger om registreringer siden april 2012, hvor forordningen begyndte at finde anvendelse.

	4.2012 -3.2015	4.2015-3.2018	I alt siden 4.2012
Initiativer registreret i alt	31	17	48
Afslag på registrering i alt	20	2	22

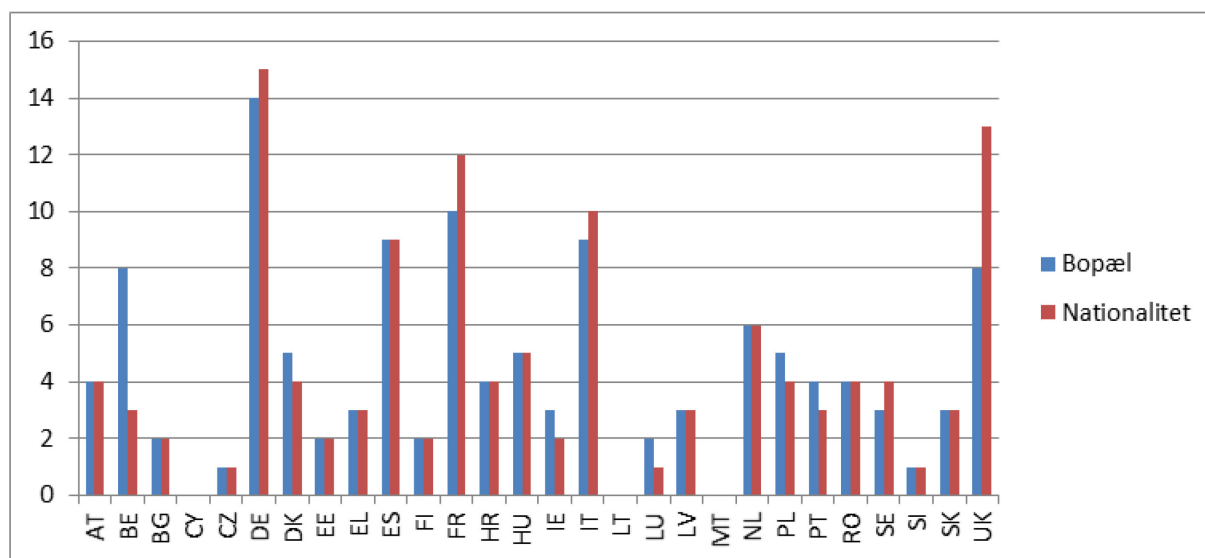
GENNEMFØRELSE AF BORGERINITIATIVPROCEDUREN

Borgerkomitéen

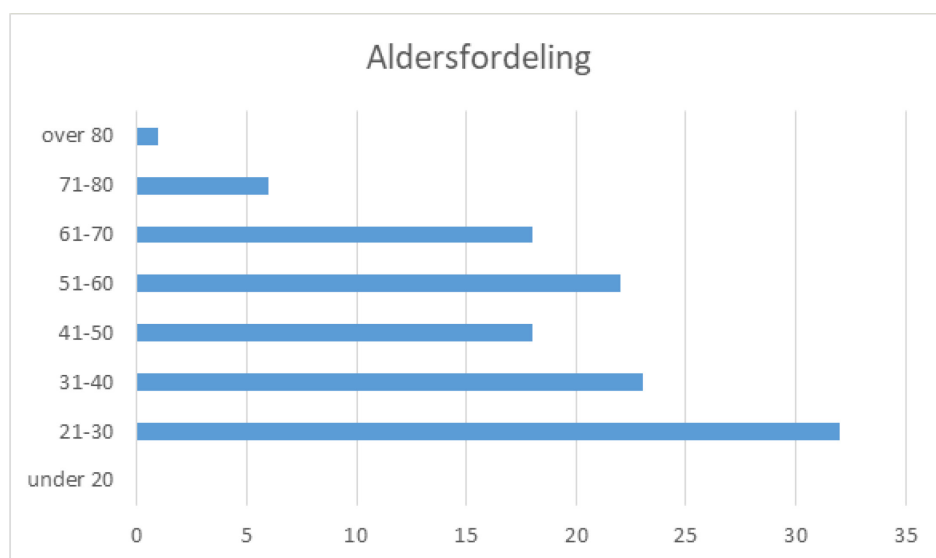
En forudsætning for at kunne iværksætte et borgerinitiativ er oprettelsen af en borgerkomité bestående af mindst syv EU-borgere, der skal være bosiddende i syv forskellige medlemsstater og have en alder, der berettiger dem til at stemme ved valg til Europa-Parlamentet. Der er ingen grænse for antallet af medlemmer i komitéen, men kun de syv medlemmer registreres formelt af Kommissionen.

Statistikker over medlemmer af borgerkomitéer for initiativer, der er registreret siden april 2015:

- *Borgerkomitémedlemmernes bopæl og nationalitet*

- *Borgerkomitémedlemmernes alder (på tidspunktet for registreringen)*

Registrering af initiativer

Inden de begynder at indsamle støttetilkendegivelser, skal initiativtagerne lade deres initiativ registrere i Kommissionen, som i den forbindelse navnlig kontrollerer, at borgerkomitéen opfylder ovennævnte krav. Kommissionen kontrollerer også, at initiativforslaget ikke åbenbart falder uden for dens beføjelse til at fremsætte et forslag til EU-retsakt med henblik på gennemførelsen af traktaterne, og at forslaget ikke er utilstedeligt, uunderbygget eller af chikanøs karakter samt ikke er åbenbart i strid med Unionens værdier.

Kommissionen har to måneder til at kontrollere, at betingelserne i artikel 4, stk. 2, i forordningen om borgerinitiativer er opfyldt.

Det blev allerede fremhævet i den foregående rapport, at registreringsproceduren var en udfordring for initiativtagerne, især med hensyn til omfanget af Kommissionens beføjelser. Der er efterfølgende foretaget forbedringer på to niveauer. Siden 2015 har kommissærkollegiet vedtaget afgørelserne om registrering af forslag til borgerinitiativer, hvilket viser den betydning, som Kommissionen tillægger det europæiske borgerinitiativ og prioriteten om at lytte til borgerne og deres bekymringer. Kommissionen har via pressemeddelelser også øget registreringernes synlighed.

Derudover har Kommissionen indført en praksis med at registrere initiativer delvist. Kommissionen har i de pågældende tilfælde vedtaget en afgørelse, hvori der fastsættes betingelser for registreringen, herunder en præcisering af de elementer, som Kommissionen har registreret, og det grundlag, som støttetilkendegivelser til et initiativ kan indsamles på.

Som følge heraf har kun to initiativforslag ikke opfyldt registreringskravene siden 2015, og Kommissionen har således ikke kunnet registrere dem (det drejer sig om "Stop Brexit" og "British friends - stay with us in EU").

Siden forordningen blev taget i anvendelse i 2012 har seks borgerkomitéer anlagt sag ved Retten mod Kommissionen vedrørende dens afgørelser om afslag på registrering af deres initiativforslag⁸. Der har fortsat kørt sager ved Retten i denne rapporteringsperiode, men alle disse søgsmål vedrører afgørelser truffet i perioden 2012-2014.

Retten bekræftede i fire sager afgørelserne om afslag på registrering⁹. To af disse fire domme fra Retten er blevet appelleret til Domstolen. Den 12. september 2017 afviste Domstolen appellen i den første af disse sager og stadfæstede Rettens dom og Kommissionens afgørelse om at afslå registreringen af initiativforslaget¹⁰.

I to andre sager har Kommissionen registreret initiativerne i overensstemmelse med Rettens domme fra 2017¹¹ ("Stop TTIP", "Minority SafePack"). Et annullationssøgsmål blev derefter anlagt til prøvelse af Kommissionens afgørelse fra marts 2017 om at registrere initiativforslaget "Minority SafePack"¹².

Kommissionens forslag til en ny forordning sigter mod at forbedre registreringsproceduren, herunder muligheden for (foreløbigt) at informere initiativtagerne om, at deres initiativ falder uden for Kommissionens beføjelser. Forslaget præciserer også betingelserne for delvis registrering af initiativer, dvs. tilfælde, hvor kun en del af initiativet ikke åbenbart falder uden for Kommissionens beføjelse til at fremsætte et forslag til EU-retsakt til gennemførelse af traktaterne.

Indsamlingen af støttetilkendegivelser

Det fastlægges i forordningen om borgerinitiativer, at retten til at støtte et borgerinitiativ er forbeholdt unionsborgere, der har nået valgretsalderen for valg til Europa-Parlamentet. Den er 18 år i hele EU med undtagelse af Østrig, hvor den er 16 år.

Initiativtagerne har maksimalt 12 måneder til at indsamle støttetilkendegivelser i papirform eller online. De skal anvende formularer, der svarer til modellerne i bilag III til forordningen.

⁸ Sag T-754/14, T-361/14, T-44/14, T-529/13, T-450/12, T-646/13.

⁹ Sag T-450/12, T 44/14, T 529/13, T 361/14.

¹⁰ Sag C-589/15 og C-420/16.

¹¹ Sag T-646/13 og T-754/14.

¹² Sag T-391/17.

Med hensyn til indsamlingen af støttetilkendegivelser til det seneste initiativ, der har nået tærsklen på en million, nemlig "Indfør et forbud mod glyphosat og beskyt mennesker og miljø mod giftige pesticider", blev ca. 21 % indsamlet på papir og ca. 79 % online¹³.

Datakrav

Underskriverne skal opfylde kravene om forbindelse til en given medlemsstat i form af nationalitet eller bopæl og meddele personoplysninger til de kompetente myndigheder i medlemsstaterne med henblik på deres bekræftelse. Kravene hertil varierer fra den ene medlemsstat til den anden.

Kommissionen kan på medlemsstaternes anmodning ændre de i bilag III fastlagte krav med hensyn til underskrivernes data ved en delegeret retsakt. Efter den første ændring i 2013, som vedrørte seks medlemsstater, blev kravene for tre andre medlemsstater ændret ved den anden ændring i 2015.

Disse forskelle i datakravene i forbindelse med borgernes støttetilkendegivelser har haft en negativ indvirkning på borgerinitiativets effektivitet: bl.a. er nogle EU-borgere afskåret fra at tilkendegive deres støtte; samtidig stilles der i nogle lande omfattende krav om personoplysninger, eller også anses oplysningerne af borgerne for følsomme, således at det afholder dem fra at tilkendegive deres støtte; derudover er der i øjeblikket op til 13 formularer i brug, hvori der anmodes om forskellige personoplysninger, således at indsamlingen af støtte bliver yderst besværlig, især i papirform; osv.

Disse udestående problemstillinger er blevet prioriteret i Kommissionens forslag fra september 2017 og beskrives udførligt i det ledsagende arbejdsdokument fra dennes tjenestegrene.

Onlineindsamling

Onlineindsamlingen af støttetilkendegivelser fra underskrivere er en af styrkerne ved instrumentet og ofte et uundværligt redskab for initiativtagerne. Indsamlingen kan imidlertid også være en betydelig udfordring for initiativtagerne.

For at kunne indsamle støttetilkendegivelser online er de i øjeblikket nødt til at opbygge deres eget system (med software og hostingserver) og få det attesteret af en kompetent myndighed i den medlemsstat, hvor det er hensigten at lagre de indsamlede oplysninger. De tekniske specifikationer for onlineindsamlingssystemer er fastlagt i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 1179/2011 af 17. november 2011 med henblik på at opfylde kravene i forordningen om borgerinitiativer (artikel 6).

Indsamlingssystemerne skal også have de nødvendige tekniske og sikkerhedsmæssige egenskaber med henblik på at beskytte underskrivernes personoplysninger.

¹³ Tallene vedrørende indsamling af støttetilkendegivelser er kun tilgængelige for de indgivne initiativer, eftersom det er de eneste officielle tal, der er tilgængelige for Kommissionen og medlemsstaterne.

Kommissionen har ydet omfattende bistand i forbindelse med den del af borgerinitiativet, der vedrører onlineindsamling. I overensstemmelse med forordningen stillede Kommissionen i december 2011 en open source-software gratis til rådighed, som initiativtagerne kan anvende med eller uden ændringer. De kan dog også frit anvende en anden software efter eget valg.

Det har for initiativtagerne været en tilbagevendende udfordring at finde hostingservere til installation af softwaren. Dette gælder både med hensyn til omkostninger og især med hensyn til organisering, hvilket har medført forsinkelser i iværksættelsen af onlineindsamlingerne. I 2012 besluttede Kommissionen at tilbyde initiativtagerne hosting af deres onlineindsamlingssystemer på sine egne servere. Dette gør den gratis, også selv om den ikke er forpligtet til det i henhold til den gældende forordning.

Den software, som Kommissionen har udviklet, indeholder en række funktioner til indsamling af støttetilkendegivelser online, til sikker lagring af underskrivernes data og til at eksportere dataene med henblik på deres efterfølgende indsendelse til de kompetente nationale myndigheder i medlemsstaterne.

Softwaren er løbende blevet udbygget med henblik på opdatering og øget brugervenlighed. Den giver mulighed for at indsamle støttetilkendegivelser ved hjælp af mobile enheder som f.eks. smartphones eller tablets samt at oprette forbindelse til sociale medier og websteder med henblik på kampagneformål. Der er blevet indarbejdet yderligere forbedringer for personer med handicap¹⁴.

Siden april 2015 har tolv initiativer anvendt Kommissionens software, hvoraf ti også har gjort brug af Kommissionens hostingtjeneste.

Der er ikke til dato rapporteret om anvendelse af "avanceret elektronisk signatur", jf. forordningens artikel 5, stk. 2.

Tidsplanen for indsamling

Initiativtagerne har et år til at indsamle støttetilkendegivelserne fra den dato, Kommissionen registrerer deres initiativ. De har i praksis ofte mindre end et år til indsamlingen på grund af logistiske krav med hensyn til at iværksætte indsamlingen. Mange initiativtagere påbegynder f.eks. ikke forberedelserne til indsamlingen, før de har fået bekræftet, at deres initiativ vil blive registreret, selv om forordningen giver dem mulighed for at anmode den kompetente myndighed i den relevante medlemsstat om at attestere deres onlineindsamlingssystem, inden registreringen af det pågældende initiativ. Erfaringer viser,

¹⁴ Der blev i 2013 foretaget en undersøgelse med henblik på at finde elementer, der ikke fulgte bedste praksis for tilgængelighed. I forbindelse med implementeringen af det nye brugeroplevelsesdesign i 2017 blev bedste praksis for tilgængelighed inddraget i relation til applikationens front-end. Der arbejdes på yderligere forbedringer af tilgængeligheden.

at resultatet af indsamlingsprocessen også i betydelig grad påvirkes af kampagneorganiseringens niveau og kvalitet¹⁵.

Der blev af initiativtagerne til initiativet "Mor, Far og Børn" indgivet en klage til Ombudsmanden vedrørende Kommissionens juridiske fortolkning af indsamlingsperioden på 12 måneder. Ombudsmanden fandt, at Kommissionen i henhold til gældende lovgivning med rette havde lagt til grund, at indsamlingen af støttetilkendegivelser begynder på den dato, hvor initiativforslaget registreres¹⁶.

Med henblik på at løse ovennævnte problemer omfatter forslaget til en revideret forordning om det europæiske borgerinitiativ en række forbedringer, herunder en mere fleksibel tidsplan, navnlig muligheden for, at initiativtagerne kan vælge at lægge startdatoen for indsamlingsperioden op til tre måneder efter registreringsdatoen, og at der stilles et onlineindsamlingssystem til rådighed, som Kommissionen vil oprette og vedligeholde gratis som et alternativ til individuelle systemer.

Kontrol af støttetilkendegivelser og indgivelse til Kommissionen

Når initiativtagerne har indsamlet det nødvendige antal støttetilkendegivelser (én million samlet og over minimumstærskler i mindst syv medlemsstater), fremsendes de til de kompetente nationale myndigheder, som har tre måneder til at kontrollere og attestere antallet af gyldige støttetilkendegivelser.

Hvis det bekræftes, at der er opnået det nødvendige minimumsantal støttetilkendegivelser, indgiver initiativtagerne deres initiativ til Kommissionen. Inden marts 2015 var der blevet indgivet tre vellykkede initiativer til Kommission (som beskrevet i den foregående rapport), og yderligere et initiativ, nemlig "Indfør et forbud mod glyphosat og beskyt mennesker og miljø mod giftige pesticider", fulgte den 6. oktober 2017.

Myndighederne i alle medlemsstaterne er blevet anmodet om at kontrollere støttetilkendegivelser til initiativet "Indfør et forbud mod glyphosat og beskyt mennesker og miljø mod giftige pesticider". De kompetente myndigheders kontrol viste, at over 87 % af de indsamlede støttetilkendegivelser var gyldige i forbindelse med dette initiativ. Kun to myndigheders resultater lå på under 75 %.

Der blev gennemført kontrol ved hjælp af stikprøver i 12 medlemsstater (deriblandt to for støttetilkendegivelser på papir og en for støttetilkendegivelser indsamlet online). Med hensyn til gyldigheden af støttetilkendegivelserne kunne der ikke konstateres nogen signifikante forskelle mellem de medlemsstater, der foretog stikprøver, og dem, der kontrollerede alle støttetilkendegivelser.

¹⁵ Det bør hertil bemærkes, at det i forbindelse med initiativet "Indfør et forbud mod glyphosat og beskyt mennesker og miljø mod giftige pesticider" lykkedes at indsamle det nødvendige antal støttetilkendegivelser i løbet af kun ca. 5 måneder.

¹⁶ Afgørelse i sag 1086/2017/PMC.

Det fjerde initiativ "Indfør et forbud mod glyphosat og beskyt mennesker og miljø mod giftige pesticider" indsamlede 1 070 865 underskrifter¹⁷.

I Tyskland, Spanien og Italien formåede alle fire vellykkede borgerinitiativer at nå tærsklen for støttetilkendegivelser.

Samlet (kumuleret) antal underskrifter pr. land for de fire vellykkede initiativer:

AT	BE	BG	HR	CY	CZ	DK	EE	FI	FR
132 923	102 095	15 462	14 273	10 147	33 019*	29 610*	6 023*	32 100	220 463*
DE	EL	HU	IE	IT	LV	LT	LU	MT	NL
2 202 500	89 243	97 026	23 822	1 450 862	13 889	30 286	18 034	26 899	98 403
PL	PT	RO	SK	SI	ES	SE	UK		
285 857	98 823*	116 907*	67 211*	43 272	322 429	33 831	147 376*		

* Samlet antal støttetilkendegivelser, herunder fra attester, der blev modtaget efter datoen for indgivelsen af det pågældende initiativ til Kommissionen

Bestemmelserne om kontrol af støttetilkendegivelser blev udformet med henblik på at give medlemsstaterne en vis fleksibilitet, således at eksisterende procedurer for lignende instrumenter på nationalt plan kunne anvendes og derved begrænse den administrative byrde. Dette har ført til en situation, hvor omfanget af kontrolproceduren og de oplysninger, som underskriverne skal oplyse, varierer medlemsstaterne imellem. Den seneste undersøgelse om datakrav konkluderer imidlertid, at den nuværende tilgang til kontrollen i forordningen er hensigtsmæssigt udformet sammenlignet med lignende instrumenter på regionalt og nationalt niveau. Der er heller ikke indtil videre blevet rapporteret om nævneværdige eksempler på snyd.

Det bør også bemærkes, at manglen på en tidsbegrænsning for indgivelsen af et vellykket initiativ til Kommissionen kan skabe forvirring og usikkerhed hos de borgere, som har tilkendegivet deres støtte. Dette gælder også for EU's institutioner med henblik på opfølgningen på vellykkede initiativer. I Kommissionens forslag søges dette problem løst ved at fastsætte en frist for indgivelsen af et initiativ.

Kommissionens behandling og opfølgning

I denne fase inviteres initiativtagerne til møde med Kommissionen, og der afholdes en offentlig høring i Europa-Parlamentet. Denne tremåneders undersøgelsesfase munder ud i, at Kommissionen vedtager en meddelelse, hvori den enten forklarer, hvorfor den træffer foranstaltninger, eller hvorfor den undlader at gøre det (jf. forordningens artikel 10).

Med initiativet "Indfør et forbud mod glyphosat og beskyt mennesker og miljø mod giftige pesticider" blev Europa-Kommissionen opfordret til "*at foreslå medlemsstaterne at indføre et forbud mod glyphosat, reformere godkendelsesproceduren for pesticider og*

¹⁷ Fordelingen af underskrivere pr. land kan ses på: <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/initiatives/successful/details/2017/000002>.

fastsætte obligatoriske EU-reduktionsmål for anvendelsen af pesticider". Kommissionen mødtes med repræsentanter for initiativtagerne den 23. oktober 2017, hvor den blev repræsenteret af førstnæstformand Franz Timmermans og Vytenies Andriukaitis, kommissær med ansvar for sundhed og fødevarer sikkerhed. Den 20. november 2017 blev der afholdt en offentlig høring i Europa-Parlamentet, hvor kommissær Andriukaitis deltog.

Den 12. december 2017 vedtog Kommissionen en meddelelse om de foranstaltninger, den agter at træffe. Kommissionen har ikke til hensigt at vedtage et forslag om at forbyde glyphosatbaserede herbicider, da beslutningen om at forny godkendelsen af glyphosat for fem år er både videnskabeligt og juridisk fuldt berettiget. Den vil dog senest i maj 2018 fremsætte et lovgivningsforslag, der navnlig vil have til hensigt at øge gennemsigtigheden af de videnskabelige vurderinger og beslutningstagningen. Kommissionen vil også styrke indsatsen for en kontinuerlig og målbar reduktion af de risici, som anvendelsen af pesticider indebærer.

Følgende er en opdatering vedrørende de initiativer, der blev indgivet til Kommissionen inden vedtagelsen af den foregående rapport om det europæiske borgerinitiativ den 31. marts 2015.

Med initiativet "Stop vivisection" (som blev indgivet til Kommissionen den 3. marts 2015) blev Kommissionen opfordret til at "*ophæve direktiv 2010/63/EU om beskyttelse af dyr, der anvendes til videnskabelige formål, og til at forelægge et nyt forslag, der afskaffer dyreforsøg og i stedet gør det obligatorisk – inden for den biomedicinske og toksikologiske forskning – at anvende data, der er direkte relevante for mennesker*". Der blev afholdt et møde den 11. maj 2015. Kommissionen blev repræsenteret ved næstformand Jyrki Katainen og højtstående embedsmænd fra de berørte tjenestegrene. Der blev afholdt en offentlig høring i Europa-Parlamentet samme dag, og dér var eksterne eksperter for første gang blevet inviteret til at tale. Kommissionen blev repræsenteret ved næstformand Jyrki Katainen.

Kommissionen vedtog en meddelelse den 3. juni 2015, hvori den bebudede foranstaltninger i fire retninger med henblik på: hurtigere fremskridt med hensyn til at erstatte, begrænse og forfine anvendelsen af dyr gennem videndeling; udvikling, validering og implementering af nye alternative metoder til dyreforsøg; sikring af overholdelsen af principperne om at erstatte, begrænse og forfine samt tilpasning af den relevante speciallovgivning; dialog med forskersamfundet.

Kommissionen afholdt en videnskabelig konference i Bruxelles den 6.-7. december 2016 for at gøre status over fremskridtene med de opfølgende foranstaltninger til initiativet og diskutere, hvordan man kan udnytte de allernyeste fremskridt inden for biomedicin og

anden forskning med henblik på udviklingen af videnskabeligt gyldige metoder, hvor der ikke bruges dyr¹⁸.

Det bør også bemærkes, at initiativtagerne til borgerinitiativet "Stop vivisection" indgav en klage til Ombudsmanden, som i sin efterfølgende afgørelse konkluderede, at der ikke forelå administrative fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side i forbindelse med behandlingen af dette initiativ (april 2017)¹⁹.

Med hensyn til initiativet "One of us" fandt Kommissionen, at den nuværende lovgivningsmæssige ramme var passende, og initiativtagerne har derfor efterfølgende anlagt sag ved Retten med henblik på at få annulleret den meddelelse, Kommissionen vedtog som svar på initiativet. Sagen verserer stadig for Retten²⁰.

For så vidt angår initiativet "Rent vand og sanitet er en menneskeret! Drikkevand er et offentligt gode, ikke en råvare!" er der blevet iværksat en række opfølgende foranstaltninger siden vedtagelsen af Kommissionens meddelelse i marts 2014²¹. Særlig vigtigt er initiativets bidrag til at fastholde "vand og sanitet" som et prioriteret område inden for EU-udviklingsrammen for perioden efter 2015²² og siden på listen over bæredygtige udviklingsmål i FN's "2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling"²³. Kommissionen har desuden den 1. februar 2018 vedtaget et forslag til et revideret drikkevandsdirektiv²⁴, der som svar på initiativet bl.a. indeholder en forpligtelse for medlemsstaterne til at sikre sårbare og marginaliserede gruppers adgang til vand. Den europæiske søjle for sociale rettigheder, som blev proklameret af Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen den 17. november 2017²⁵ omfatter ligeledes princippet om, at alle har ret til adgang til basale tjenester af høj kvalitet, herunder vand og sanitet (princip 20 – Adgang til væsentlige tjenesteydelser).

I forslaget til revision af forordningen om borgerinitiativer har Kommissionen inkluderet en række forbedringer, navnlig at den efter modtagelsen af et initiativ skal fremsende det til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, at gøre den offentlige høring i Europa-Parlamentet mere inklusiv, således at der sikres en mere afbalanceret repræsentation af alle interesserede parter, og at

¹⁸ Yderligere oplysninger om opfølgende foranstaltninger findes på den [særlige side](#) i registret over borgerinitiativer.

¹⁹ Case 1609/2016/JAS.

²⁰ Sag T-561/14.

²¹ Se den relevante [side om opfølgningen](#) i registret over borgerinitiativer.

²² Meddelelsen "Et værdigt liv for alle: fra vision til fælles handling" af 2. juni 2014, COM(2014) 335.

²³ <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>.

²⁴ COM(2017) 753 af 1.2.2018.

²⁵ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/social-summit-european-pillar-social-rights-booklet_da.pdf.

udvide undersøgelsesfasen fra tre til fem måneder for at give mere tid til debat med henblik på at understøtte Kommissionens svar.

Åbenhed – finansiering

I medfør af artikel 9 skal initiativtagerne oplyse alle finansieringskilder, hvor bidraget overstiger 500 EUR om året pr. bidragsyder. Disse oplysninger offentliggøres i registret over borgerinitiativer.

Oversigt over bidrag for initiativer, der er registreret siden april 2015:

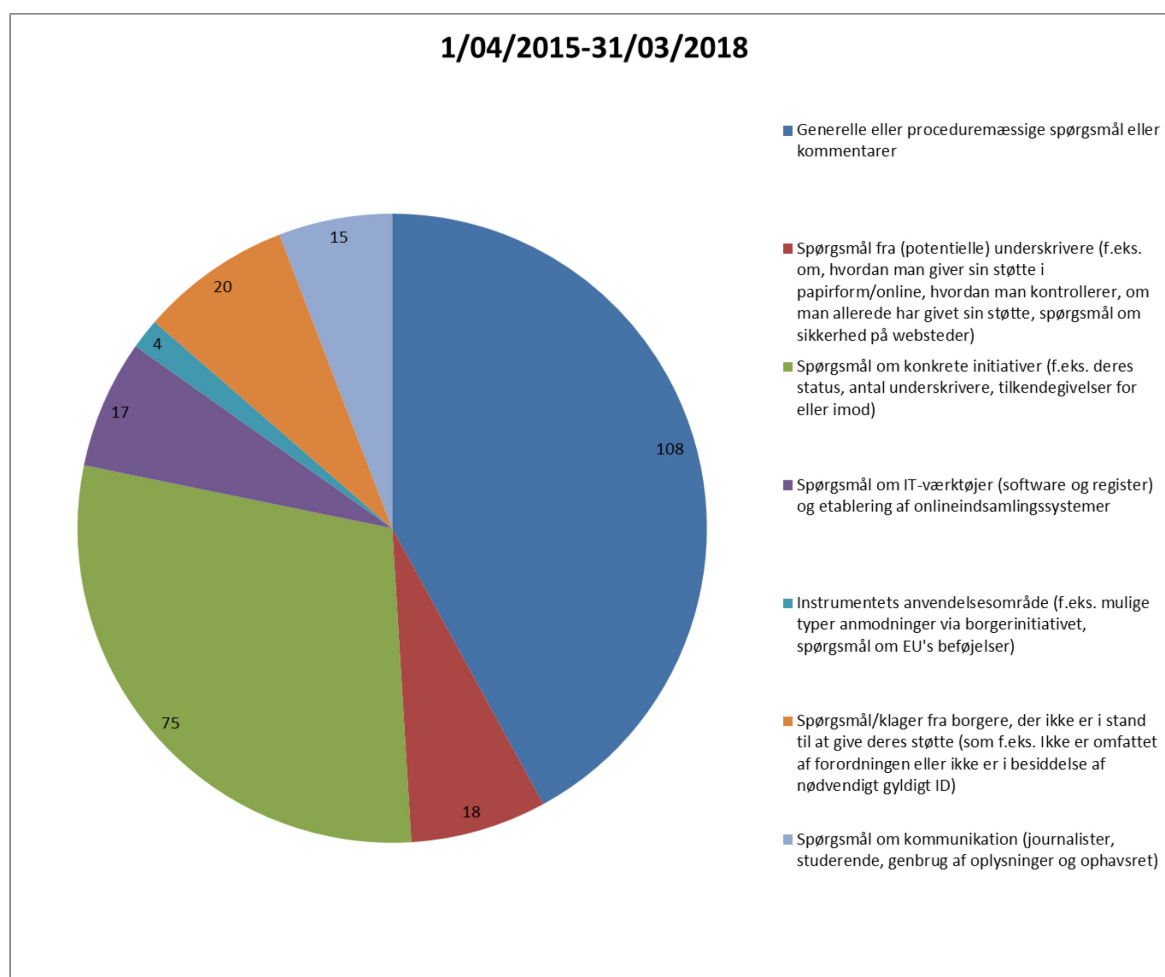
	INGEN FINANSIERINGSKILDER	SAMLEDE STØTTEBELØB UNDER 10 000 EUR	SAMLEDE STØTTEBELØB OVER 10 000 EUR
Antal initiativer	8	2	7

Den anmeldte støtte og finansiering til "Indfør et forbud mod glyphosat og beskyt mennesker og miljø mod giftige pesticider" beløber sig til 328 399 EUR, hvilket er det højeste beløb til dato for et vellykket borgerinitiativ.

Støtte og oplysning

Kontaktpunkt:

I medfør af artikel 4, stk. 1, er der oprettet et kontaktpunkt, som befinder sig i Europe Direct-kontaktcentret. Siden april 2015 har kontaktpunktet behandlet 257 anmodninger om oplysninger fra borgerne.

Når Europe Direct-kontaktcentret ikke kan svare umiddelbart, bliver spørgsmål sendt videre til Kommissionen, f.eks. når det drejer sig om, hvorvidt et potentielt initiativ overholder registreringskriterierne. Der gives uofficielle svar på sådanne henvendelser, uden at det foregriber et eventuelt officielt svar fra Kommissionen, såfremt der efterfølgende anmodes om registrering af et initiativ. Der er siden april 2015 blevet videresendt 66 spørgsmål til Kommissionen.

Initiativtagerkonto:

Når et initiativ er blevet formelt registreret, besvarer Kommissionen initiativtagernes spørgsmål direkte via deres særlige konto på det europæiske borgerinitiativs websted. Spørgsmål besvares også løbende pr. e-mail og telefon.

IT support:

Kommissionen tilbyder support med hensyn til brugen af sin onlineindsamlingssoftware og hostingen af onlineindsamlingsystemer på sine servere: næsten 300 anmodninger inden for dette område er blevet behandlet de seneste tre år. Der er også blevet ydet støtte ved hjælp af Joinup-plattformen, som gør det muligt for interessenterne at få adgang til oplysninger om den seneste udvikling.

Støtte til oversættelse:

Oversættelsen af initiativerne er initiativtagernes ansvar, og det har fra begyndelsen været en besværlig proces. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg har siden 2015 bistået initiativtagerne med oversættelse, hvilket i betydelig grad har forbedret situationen. Som Kommissionen har angivet i sit forslag til en ny forordning, agter den selv at oversætte indholdet af initiativer, og den er allerede fra 2018 begyndt at stille disse oversættelser til rådighed for initiativtagere.

Andet:

Et andet vigtigt nyt element i forslaget er oprettelsen af en onlinesamarbejdsplatform til at understøtte udvekslingen af god praksis mellem borgerinitiativets praktiske brugere, navnlig via et diskussionsforum og andre støtte- og uddannelsesværktøjer og -mekanismer. Inden for rammerne af et pilotprojekt iværksat af Europa-Parlamentet er Kommissionen allerede begyndt at etablere en sådan platform, som nu skal testes og videreudvikles, indtil en fuldt udviklet version kan stilles til rådighed under den nye forordning. Den første version af platformen forventes at blive tilgængelig i 2018.

Lanceringen af samarbejdsplatformen falder også sammen med starten på en mere generel kommunikationskampagne om borgerinitiativet, som vil omfatte brugen af målrettede værktøjer og produkter med henblik på at understøtte instrumentets synlighed, markedsføring via sociale medier rettet mod den brede offentlighed og afholdelse af arrangementer i medlemsstaterne med fokus på potentielle multiplikatorer.

KONKLUSION

Kommissionen har på baggrund af bidrag fra EU's institutioner og organer og interessenterne foretaget en grundig vurdering af de resterende flaskehalse og søgt at løse problemerne i sit forslag til en forordning af 13. september 2017. Revisionen vil betyde omfattende forenklinger og forbedringer for borgere og initiativtagere i alle trin i et europæisk borgerinitiativs livscyklus. Den vil bidrage til at opfylde borgerinitiativets fulde potentiale som et instrument til at fremme debat og borgerdeltagelse på europæisk plan og at bringe EU tættere på borgerne i overensstemmelse med Kommissionens 10. prioritet ("En Union med demokratiske forandringer").

Europa-Parlamentet og Rådet drøfter for øjeblikket forslaget, og de tre institutioner har i deres fælles erklæring sat sig for at prioritere forslagets behandling i lovgivningsprocessen for at sikre væsentlige fremskridt og om muligt resultater inden valget til Europa-Parlamentet i 2019. Kommissionen opfordrer til, at forslaget vedtages inden udgangen af 2018, således at det kan træde i kraft i januar 2020 og derved så hurtigt som muligt kan blive til gavn for demokratiet og borgerdeltagelsen i EU.

I mellemtiden fortsætter Kommissionen sit arbejde med at forbedre borgerinitiativets funktion inden for de gældende retlige rammer. Første version af onlinesamarbejdsplatformen vil blive lanceret i april 2018, og Kommissionen vil øge sine

kommunikations- og oplysningsaktiviteter om borgerinitiativet gennem en kommunikationskampagne, som indledes i 2018.

Kommissionen vil fortsætte med at følge behørigt op på vellykkede initiativer, og den vil være åben med hensyn til årsagerne, hvis det ikke lader sig gøre, i overensstemmelse med sine 10 politiske prioriteter. Kommissionen har forpligtet sig til opfølgende foranstaltninger med hensyn til tre af de fire vellykkede initiativer, og den har bebudet eller vedtaget lovgivningsforslag vedrørende to af dem.

De 9 mio. støttetilkendegivelser, der indtil nu er indsamlet af de forskellige initiativer, viser, at det europæiske borgerinitiativ fremmer borgerdeltagelse på tværs af kontinentet og bidrager til skabe paneuropæisk debat og engagement i EU's demokratiske liv. Ved at involvere borgerne direkte og give dem mulighed for at give deres bud på løsninger i spørgsmål, som betyder noget for dem, tilfører borgerinitiativet merværdi i EU's lovgivningsproces og bidrager til at bringe borgerne tættere på Unionen.